

GEOGRAFIA URBANA

CURS 2010-2011

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Geografia urbana
Codi	101578/28162_70
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs, primer semestre: presencial i en xarxa
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat de Filosofia i Lletres (l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	
Departament	
Universitat/Institució	
Despatx	
Telèfon (*)	
e-mail	
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Carme Miralles Guasch
Departament	Geografia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-1096
Telèfon (*)	935814810
e-mail	carne.miralles@uab.cat
Horari de tutories	
Nom professor/a	Francesc Muñoz Ramírez
Departament	Geografia

Universitat/Institució	<input type="text" value="UAB"/>
Despatx	<input type="text" value="B9-1046"/>
Telèfon (*)	<input type="text" value="935814807"/>
e-mail	<input type="text" value="franc.munoz@uab.cat"/>
Horari de tutories	<input type="text"/>

3.- Prerequisits

No hi ha prerequisits ni coneixements obligatoris.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura és important pel que fa al currículum de primer cicle de la Llicenciatura de Geografia i s'orienta vers l'explicació de l'estudi de la ciutat des de la perspectiva disciplinar de la geografia. Pel que fa als objectius formatius, els coneixements que s'imparteixen es refereixen, així doncs, a tres aspectes principals en relació amb l'espai urbà:

- La ciutat en el seu context històric.
- Descripció, explicació i anàlisi de la morfologia urbana i de les funcions urbanes associades
- Explicació general de la relació entre l'anàlisi de la ciutat i l'anàlisi de les dinàmiques territorials associades al procés d'urbanització.
- Introducció als principals processos de canvi pel que fa a la ciutat i els espais urbans actuals.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència Conèixer, comprendre i interpretar el territori (específica)

Resultats d'aprenentatge

Contestar preguntes en relació als aspectes demogràfics, polítics, econòmics i culturals que constitueixen el territori

Dominar el coneixement teòric necessari per a plantejar problemes geogràfics de forma integrada i conjuminar un enfocament generalista amb una anàlisi especialitzada.

Competència Comunicació escrita (específica).

Resultats d'aprenentatge

Explicar processos geogràfics en els quals es produeixen diferents fenòmens simultàniament. Identificar i explicar les característiques d'un paisatge, tant les actuals com les que constitueixen una herència del passat.

Plantejar problemes sobre la desigualtat, la distribució de la població, la urbanització, etc, al món.

Competència Analitzar, sintetitzar i enraonar de forma crítica (transversal).

Resultats d'aprenentatge

Utilitzar el vocabulari concret de la matèria i descriure els processos històrics contemporanis

Competència Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom (generals)

Resultats d'aprenentatge

Millora de l'autonomia per a la realització de treballs i aprofitar les sinèrgies del treball en grup.

6.- Continguts de l'assignatura

- 1. La ciutat i l'espai urbà en la història: l'anàlisi de la morfologia urbana.
- 2. Els mecanismes i agents en la definició del procés d'urbanització
- 3. El procés d'urbanització I: de la ciutat medieval a la ciutat moderna.
- 4. El procés d'urbanització II: de la ciutat moderna a la ciutat industrial.
- 5. El procés de metropolització I: de la ciutat industrial a la ciutat metropolitana.
- 6. El procés de metropolització II: de la ciutat metropolitana a la ciutat regional.
- 7. La ciutat actual i la ciutat futura: principals problemes i reptes de la urbanització en el segle XXI.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

- Classes expositives
  - Presentació i debat de documentals i pel·lícules
  - Lectura de llibres i articles
  - Debats sobre temes bàsics de l'assignatura
  - Pràctiques i treballs

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes expositives		Coneixements bàsics i fonamentals sobre cadascun dels temes tractats
Presentació de materials audiovisuals		Reflexionar i analitzar diferents temes a partir de material didàctic documental

Supervisades

Preparació de treballs, debats i presentacions		Interrelació amb altres alumnes i el professor i progrés en autonomia de treball personal

Autònomes

Lectura d'articles i llibres		Romandre actualitzat en la temàtica tractada
Redacció de treballs		Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi
Estudi per a la prova escrita		Sistematitzar els continguts de l'assignatura

8.- Avaluació

Evidències d'aprenentatge:

Exercici 1. Ressenya y presentació d'un dels llibres referenciats a la bibliografia o consensuat amb el professor (valoració: entre 30 i 50% de la nota final)

Exercici 2. Realització d'un treball pràctic a partir del seguiment d'informació periodística en relació a la temàtica de la assignatura (valoració: entre 10 i 30% de la nota final)

Exercici 3. Prova escrita al final del curs (valoració: entre 30 i 50% de la nota final)

Criteris d'avaluació:

- Rigor expositiu i capacitat a l'hora d'explicar els temes treballats.
-
- Capacitat per a posar exemples relacionats amb les lectures i materials treballats a l'assignatura.

-
- Iniciativa de l'alumne a l'hora de completar els materials i continguts facilitats per part del professor a partir de la seva pròpia recerca individual.

ACTIVITATS D'AVUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Prova escrita		Sistematitzar els conceptes de l'assignatura
Treballs i pràctiques		Estructurar i analitzar la informació
Ressenya bibliogràfica		Sintetitzar i exposar els continguts d'un aspecte transversal de l'assignatura

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia

- ALBERTI, Marina (et alii) (1994). *La città sostenibile. Analisi, scenario e proposte per una ecologia urbana in Europa* Milano: Franco Angeli
- BEAUCHARD, Jacques (1999). *La bataille du territoire. Mutation spatiale et aménagement du territoire*. Paris: l'Harmattan.
- BENEVOLO, Leonardo (1963). *Le origini dell'urbanistica moderna* Bari: Laterza [trad. cast. *Orígenes del urbanismo moderno* Madrid: H. Blume; 1979]
- BONET CORREA, Antonio (1995). *Las claves del urbanismo*. Barcelona: Planeta.
- BORJA, Jordi; MUXÍ, Zaida (2001). *L'espai públic: ciutat i ciutadania*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- BUSQUETS, Joan (1992). *Barcelona. Evolución urbanística de una capital compacta* Madrid: Mapfre
- CERVELLATI, Pier Luigi (1984). *La città post-industriale* Bologna: Il Mulino
- CHOAY, Françoise (1965). *El urbanismo. Utopías y realidades* Barcelona: Lumen; 1970

- CHUECA GOITIA, Fernando (1968). *Breve historia del urbanismo*. Madrid: Alianza Editorial.
- DUPUY, Gabriel (1992). *L'urbanisme des réseaux. Théories et méthodes*. Paris: Armand Colin [trad. cat.: *L'urbanisme de les xarxes. Teories i mètodes*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1996].
- ESTEBAN, Juli (1980). *Elements d'ordenació urbana* Barcelona: La Gaya Ciència (Pub. del Col.legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya) [edició de 1998, revisada: *Elementos de ordenación urbana* Barcelona: ed. Universitat Politècnica de Catalunya]
- FONT, Antonio; LLOP, Carles; VILANOVA, Josep M. (1999). *La construcció del territori metropolità. Morfogènesi de la regió urbana de Barcelona*. Barcelona: Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- HALL, Peter (1974). *Urban and regional planning* Harmondsworth: Penguin Books [3a ed. London: Routledge; 1992].
- INDOVINA, Francesco (ed.) (1993). *La città occasionale. Firenze, Napoli, Torino, Venezia* Milano: Franco Angeli.
- LE CORBUSIER (1941). *La Charte d'Athènes* Paris: Editions de Minuit [trad. cast. *Principios de urbanismo (La Carta de Atenas)* Barcelona: Ariel, 1971]
- LÓPEZ de LUCIO, Ramón (1993). *Ciudad y urbanismo a finales del siglo XX* València: Universitat de València; Servei de Publicacions
- MARTINOTTI, Guido (1993). *Metropoli. La nuova morfologia sociale della città* Bologna: Il Mulino
- MASJUAN, Eduard (2000). *La ecología humana en el anarquismo español. Urbanismo orgánico o ecológico, neomalthusianismo y naturismo social*. Barcelona: Icaria
- MONCLÚS, Francisco Javier (ed.) (1998). *La ciudad dispersa* Barcelona: Centre de Cultura Contemporània de Barcelona
- NEL.LO, Oriol (2001). *Ciutat de ciutats. Reflexions sobre el procés d'urbanització a Catalunya*. Barcelona: Empúries.
- NEL.LO, Oriol; MUÑOZ, Francesc (2004). "El proceso de urbanización". En Romero, Joan (coord.) *Geografía Humana. Procesos, riesgos e incertidumbres en un mundo globalizado* (255-332). Ariel, Barcelona.
- ROCA, Joan (coord.) (1997). *Expansió urbana i planejament a Barcelona* Barcelona: Institut de Cultura de Barcelona & ed. Proa

Enllaços web

Escripta Nova. Revista Electrónica de Geografía y Ciencias Sociales
<http://www.ub.es/geocrit/nova.htm>

European Spatial Planning Observation Network
<http://www.espon.lu>

Eurocities

<http://www.eurocities.org>

Euricur. European Institute for Comparative Urban Research

<http://www.euricur.nl>

DATAR

[http:// www.datar.gouv.fr](http://www.datar.gouv.fr)

Metropolis

<http://www.metropolis.org>

Worldwatch Institute

<http://www.worldwatch.org>

European Prize for Urban Public Space

<http://www.urbanspace.org>